

Силабус освітнього компоненту «Мультикультурність сучасного світу»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 01 Освіта/Педагогіка
 Спеціальність: 032 Історія та археологія, 014 Середня освіта (Історія), 052 Політологія
 Освітня програма: Історія (мова навчання – українська)
 Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
 Рік навчання: 2024-2025
 Семестр: 2

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач:	 <p>ПІБ: Сулятицька Тетяна Василівна Посада: доцент кафедри політології та філософії Вчений ступінь: кандидат філософських наук E-mail: suliatytska.tetyana@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnpu.edu.ua/suliatytska-tetiana-vasylivna/ URL: https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=ru&hl=ru&use_r=wmqSIRcAAAAJ https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-2100-5412</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=10679
Статус дисципліни	вибірковий освітній компонент загальної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна.
Політика дисципліни	<p><u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/</p> <p><u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» (нова редакція) URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів</p>

	<p>навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результати навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти» (нова редакція). URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
Що будемо вивчати?	<p>Ознайомлення здобувачів з сучасними процесами глобалізації світу і проблемами існування сучасних мультикультурних суспільств, при цьому акцент робиться на етнічній складовій ідеології і практики мультикультуралізму.</p>
Чому це треба вивчати?	<p>Навчальна дисципліна «Мультикультуралізм сучасного світу» спрямована на формування у здобувачів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо обґрунтування теоретико-методологічного підґрунтя мультикультуралізму та соціально-політичної практики його застосування в окремих країнах світу. Дана дисципліна спрямована на висвітлення специфіки формування політики мультикультуралізму і особливостей світової практики міжкультурної взаємодії.</p>
Яких результатів можна досягнути?	<p>Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів. ПРН 07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки, аргументацію з питань історії та /або археології та/або політології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі історії, політології та археології. ОК сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: Загальних компетентностей (ЗК): ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність працювати автономно. ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 06. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 08. Цінування та повага рівності та мультикультурності. ЗК 09. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології. СК 04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямків і шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. СК 05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.</p>
Зміст дисципліни	<p>Мультикультуралізм як наукова категорія; філософсько-культурологічний та політичний дискурси мультикультуралізму в західній та вітчизняній науці; основні теоретичні підходи до аналізу культурної багатоманітності; мультикультуралізм і теорія громадянського суспільства; мультикультуралізм і глобалізація; досвід утвердження культурної багатоманітності у США. Державний мультикультуралізм: канадський досвід; мультикультуралізм як соціокультурна політика та практика Австралії; мультикультуралізм у</p>

	країнах Балтії; етнокультурна плюралізація та проблема інтеграції в західноєвропейському суспільстві; громадянство, культурні спільноти та національна ідентичність в Україні; толерантність та її роль у мультикультурному суспільстві.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).
Інформаційне забезпечення	<p>Основні джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бандурка А.С. Строката ковдра мультикультуралізму : монографія Харків : Золота миля, 2013. 198 с. 2. Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с. 3. Берегова О. Сучасні теорії дискурсу і рефлексів в розробці теорії музичної комунікації. 2021 р., № 78 91 Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки. Київ, 2009. Вип. 2. С. 185–191. 4. Вовк Д. О. Мультикультуралізм як проблема ідеологічного вибору в Україні: конфлікт логіки «модерну» з «постмодерністською» риторикою. Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (гол. ред.), Л. І. Кормич (заст. гол. ред.), Ю. П. Аленін та ін. ; МОН України; НУ ОЮА. Одеса : Фенікс, 2013. Вип. 48. С. 50–58. 5. Висоцька Н. Концепція мультикультуралізму і питання естетики. Питання літературознавства. 2009. Вип. 77. С. 110–121. 6. Горбунова Л.С. Транскультурна освітня стратегія в контексті викликів глобалізації. Філософія освіти: наук. журн. Київ, 2014. № 1(14). С. 159. 7. Гордієнко А. В. Концепція мультикультуралізму в сучасному науковому дискурсі. Наукові праці. Серія: Політологія. Миколаїв : Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2012. Вип. 116. С. 17–20. 8. Дрожжина С.В. Мультикультуралізм: теоретичні і практичні аспекти. «Політичний менеджмент»: наук. журн / голов. ред. Ю.Ж. Шайгородський. Київ, 2008. № 3. С. 96–106. 9. Дрожжина С. В. Теоретичні аспекти мультикультуралізму. URL: http://www.rusnauka.com/4_SND_2009/Economics/40530.doc.htm 10. Дрожжина С.В. Мультикультуралізм як концептуальна модель та праксеологія розуміння сучасного українського соціуму: монографія. Донецьк, 2009. 288 с. 11. Ковалинська І.В. Поняття «полікультурність» та «мультикультурність» у науковому дискурсі. Освітологічний дискурс. Київ, 2016, № 1 (13). С. 65–78. 12. Козак А. Міжкультурна комунікація в контексті діалогу культур. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 118. С. 106–110. 13. Колодій А. Американська доктрина мультикультуралізму і етнонаціональний розвиток України. Україна і США: взаємодія у галузі політики, економіки, культури і науки. Київ, 2008. Вип. 6. С. 5–14. URL: http://political-studies.com/?p=578 14. Колодій А. Доктрина мультикультуралізму: перспективи модифікації у нових державах із неконсолідованими націями. Демократичне врядування. 2011. Вип. 8. URL: http://www.lvivacademy.com/visnik8/fail/Kolodij.pdf 15. Концепція мультикультуралізму / за ред. О. Є. Гомілка. Київ : Стило, 2005. 144 с. 16. Ляпіна Л. А. Концепція мультикультуралізму Вілла Кімліки. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження: методологія, теорія, методи». 2014. № 1122.

	<p>С. 24–28.</p> <p>17. Ролз Дж. Теорія справедливості [пер. з англ. О. Мокровольського]. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 822 с.</p> <p>18. Сулятицька Т.В. Міжкультурна взаємодія в інформаційному суспільстві: комунікативний аспект: монографія Кам'янець-Подільський : ПП «Медбори-2006», 2013. 168 с.</p> <p>19. Сулятицька Т.В. Інформатизація сучасного суспільства та її вплив на знання як головне джерело виробництва. <i>Гуманітарна освіта у вищій школі: історичний досвід, проблеми та перспективи</i>: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції / [редкол. С. Копилов (голова, нак. ред.), О. Завальнюк (заст. голови) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. С. 56-62.</p> <p>20. Сулятицька Т.В. Діалог як цивілізована форма міжкультурної взаємодії в інклюзивному середовищі. <i>Вектор Поділля</i> : наук. журн. / редкол.: М.М.Тріпак (гол. ред.), О.М. Бачинська (заст. гол. ред.), А. Zielińska та ін. Кам'янець-Подільський : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2019. Вип. 2. 304 с.</p> <p>21. Сулятицька Т.В. Інформатизація сучасного суспільства. <i>Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії»</i>: збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький, 2019 . С. 148-151.</p> <p>22. Сулятицька Т.В. Діалог. Діалог культур. Комунікація. Міжкультурна взаємодія. Мультикультурність. Толерантність. Транскультурність. Філософія права. Ціннісні орієнтації. Цінність. Цінності людського буття. <i>Філософія: терміни і поняття</i>: навчальний енциклопедичний словник / під редакцією В.Л.Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с. https://cutt.ly/EZZrdUG</p> <p>23. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «Політика визнання» [пер. з англ. Р. Й. Димерця]. Київ : Альтерпрес, 2004. 172 с.</p>											
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (20 год.), семінарські заняття (20 год.), самостійна робота (80 год.).											
Система оцінювання результатів навчання	<p>Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота (есе). Підсумковою оцінкою є залік.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1" data-bbox="555 1570 1481 1711"> <thead> <tr> <th colspan="3"></th> <th rowspan="2">залік</th> </tr> <tr> <th>Аудиторна робота</th> <th>Самостійна робота</th> <th>МКР</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">45</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">45</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </tbody> </table>				залік	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	45	10	45	100
			залік									
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР										
45	10	45	100									
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view											
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота											
Підсумковий контроль	залік											

Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/
----------------	--